

دانشگاه مجازی المصطفیٰ

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نقد و مناظره

عنوان نقد و مناظره	حکم به سقط جنین در تراحم بین سلامت مادر و سلامت جنین
ارائه دهندگان	حجت الاسلام محمد شیبانی (مدرس جامعه المصطفی) حجت الاسلام مجتبی عفتی (مدرس جامعه المصطفی)
ناقدین	حجت الاسلام محمدصادق اخوان (عضو هیئت علمی جامعه المصطفی) حجت الاسلام امیر امینی (عضو هیئت علمی جامعه المصطفی)
زبان	فارسی
زمان برگزاری	20 خرداد 1402
مکان برگزاری	سالن جلسات دانشگاه مجازی
تعداد شرکت کنندگان	<u>960 نفر آنلاین و 20 نفر حضوری</u>
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/pc6jnb5fej3h/

این کارگاه علمی پژوهشی در تاریخ 20 خرداد ماه 1402 به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی و گروه علمی فقه و اصول برگزار گردید.

در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این نقد و مناظره که بسیار کاربردی بود و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت، ارائه می گردد:

در مسئله مناظره علمی گروه فقه که در ترجیح حفظ سلامت مادر و جواز سقط جنین ارائه شد به شرح زیر است:

در ابتدا استاد شیبانی به نکات ذیل را اشاره و توضیح دادند با این بیان که حفظ جان مادر در دوران امر بین سلامت مادر و حکم به سقط جنین و یا حفظ جنین و فوت مادر، در دو قسم مهم بررسی میشود قسم اول: قبل از دمیده شدن روح در جنین که اکثر علما قائلند سقط جنین جایز است چون مادر انسان بالفعل و زنده است ولی جنین انسان بالقوه است چون روح در او دمیده نشده است

قسم دوم: بعد از دمیده شدن روح در جنین که در این قسم بیشتر فقها قائل به حفظ جان مادر و جواز سقط جنین هستند به خاطر اینکه این مسئله داخل در باب تزاحم است و در باب تزاحم که تنافی دو حکم در مرحله امتثال است اگر یکی از دو حکم ترجیح داشت همان مقدم است و الا وظیفه در این مورد تخییر عقلی است

که در باب مرجحات برای حفظ جان مادر مشهور قائلند یا از باب دفاع مادر از جان خودش سقط جنین جایز است که در مقام دفاع از خود فرقی بین عامل بیرونی و عامل درونی هم نیست اگر چه شاید این دلیل اخص از مدعا باشد

مرجع دومی که ذکر می کنند اهمیت بیشتر جان مادر از جنین

مرجع سوم هم این است که سقط جنین اخف الضررین است و ضررش کمتر از جان دادن مادر است
مرجع چهارمی هم بعضی ذکر کرده اند که این مرجح قابل نقد است و ان مرجح این است که در کشتن مادر قصاص مطرح است ولی در کشتن جنین نهایت دیه مطرح است و این سبب برتری حفظ جان مادر بر جان جنین است

استاد ارائه دهنده دیگر استاد عفتی در بخشی دیگر از جلسه به نکات ذیل اشاره کردند:

1- محتمل و احتمال : در جنین چون بالقوه است ممکن است فردی بزرگی شود و تغییرات بزرگی در دین و دنیای مردم ایجاد کند البته احتمال پایین است اما محتمل چون مهم است توجه می شود اما مادر بالفعل شده است و اکنون فرد بزرگی نیست البته در مورد مادری که فرد بزرگی هست شاید بتوان به اولویت جنین قائل نشد چون مادر بالفعل بزرگ است و جنین بالقوه

2- قوه و بالفعل بودن : مادر بالفعل شده است و رشد خود را از لحاظ معنوی و مادی و روحی داشته است اما جنین هنوز رشدی نداشته و اگر جانب مادر گرفته بشود خلقت جنین عبث می شود و کار خدا هیچ وقت عبث نیست و حکیمانه است و ما هم باید در همان راستا حرکت کنیم

3- مسائل روانی مادر : مادر قطعاً اگر بداند بخواهیم بین جنین و او یکی را انتخاب کنیم خودش را فدا می کند کما اینکه زیاد دیده شده است که در خطرات مادر جاننش را فدا کرده و اگر ما مادر را انتخاب کنیم و بعداً مادر بفهمد دچار افسردگی و مشکلات روحی می شود حتی بعضاً ممکن است تا آخر عمر دچار این مشکلات باشد

از جمله مطالب دیگری که در این نقد و مناظره مطرح شد در رابطه با رد شبهات بود از جمله:

شبهه اول: اهمیت بیشتر جان مادر از جنین در کشته شدن مادر قصاص هست و در جنین دیه پس مادر مهم تر است

جواب : دیه برای ارزش گذاری نیست والا تفاوت دیه در زن و مرد را هم باید همین طور تفسیر کرد

شبهه دوم: مادر بر بدنش اختیار دارد

جواب : ما چنین اختیاری در فقه نداریم

شبهه سوم: کشته شدن جنین کم ضرر تر از کشته شدن مادر است

جواب : این اول بحث است و باید از لحاظ پزشکی ثابت شود

در ادامه حجج الاسلام اخوان، امینی با عنوان ناقدان این مناظره به نقد این دیدگاه ها پرداختند. که شامل اشکالات فقهی، حقوقی، فلسفی و... و موضوعاتی همچون نقش پزشک، ولی دو طرف، افضلیت نفوس، دیه، فلسفه اخلاق، همخوانی با مسائل مستحدثه ای همچون آتانازی، نقش قوانین مدون جامعه و بررسی، تعریف قطعی از مفاهیم همچون جنین، انسان، تفاضل در نفوس و اختلافات حقوقی را شامل می شد.

در پایان اساتید محترم به سوالات مخاطبین آنلاین و حاضرین در جلسه پاسخ های لازم را ارائه کردند.

مستندات نقد و مناظره

چهارمین نقد و مناظره علمی با عنوان:

حکم به سقط جنین، در تراحم بین سلامت مادر و سلامت جنین

- * آیا تفاضل در نفوس داریم یا تساوی در آن؟ و سرایت آن به ما نحن فیه به چه صورت است؟
- * آیا دفاع مشروع مادر از حفظ جان، دلیل بر تقدم جانب حفظ سلامت مادر در دوران امر بین سلامت مادر و جنین است یا نه؟
- * آیا انسان به قوه بودن در جنین، دلیل در تقدم حفظ جان در جنین است؟ یا نه (در دوران امر بین حفظ سلامت مادر و جنین)

زمان: شنبه، ۲۰ خرداد ماه ۱۴۰۲، ساعت ۱۰:۰۰

مکان: دانشگاه مجازی المصطفی، طبقه سوم، سالن جلسات

Live.mou.ir/research

همراه با اعطای گواهی

۰۲۵-۲۲۱۱۴۱۷۱

مقدم

لایحه دهنده

حجت الاسلام محمد شیبانی
مدرس جامعه المصطفی العالمیه

لایحه دهنده

حجت الاسلام مرتضی عفتی
مدرس جامعه المصطفی العالمیه

ناقد

حجت الاسلام دکتر محمد صادق الخوان
هیئت علمی جامعه المصطفی العالمیه

ناقد

حجت الاسلام امیر امیر
هیئت علمی جامعه المصطفی العالمیه

مدیر علمی

حجت الاسلام فرهاد پور کیوان
مدرس جامعه المصطفی العالمیه

Video (1)

Notes 6

Attendees (577)

Hosts (4)

- MOU Host
- pajohesh Department
- pajohesh Department 2
- pajohesh Department 3

Participants (573)

- BAHRAMFARD13452660
- *Mohammad Faridzadeh*
- .mahdi motamedi
- .mahdi motamedi 2
- .mahdi motamedi 3
- باصبر جوت 11175
- 11196
- 11271
- باصبر رحمن کبیر 11426

Notes 5

با سلام
برای دریافت گواهی در لینک زیر اطلاعات خواسته شده را ثبت نمایید
نکته مهم: به منظور دریافت گواهی این جلسه در وارد کردن ایمیل خود دقت نمایید. چنانچه ایمیل اشتباه یا ناقص باشد امکان ارسال گواهی وجود ندارد
<https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>

1:33:12/2:02:53

Video (1)

Notes 6

Attendees (436)

Hosts (3)

- MOU Host
- pajohesh Department
- pajohesh Department 3

Participants (433)

- BAHRAMFARD13452660
- 2 توبه خیریه زینس
- .mahdi motamedi
- .mahdi motamedi 2
- باصبر جوت 11175
- 11196
- 11271
- باصبر رحمن کبیر 11426

Notes 5

با سلام
برای دریافت گواهی در لینک زیر اطلاعات خواسته شده را ثبت نمایید
نکته مهم: به منظور دریافت گواهی این جلسه در وارد کردن ایمیل خود دقت نمایید. چنانچه ایمیل اشتباه یا ناقص باشد امکان ارسال گواهی وجود ندارد
<https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>

1:53:38/2:02:53

